

DÔVODOVÁ SPRÁVA

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Na základe smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/790“) sa zavádza nový nositeľ práv - vydavateľ periodika.

K bodu 2

V súvislosti so zavedením nového nositeľa práv - vydavateľa periodika sa rozširuje pôsobnosť zákona.

K bodu 3

Ide o transpozíciu čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790. Nová právna úprava sa snaží v čo najväčšej miere zachovať doterajšie princípy a štruktúru ustanovenia.

Smernicou (EÚ) 2019/790 sa rozširuje definícia obchodne nedostupného diela bez ohľadu na typ predmetu ochrany. Zahŕňa teda celý diapazón predmetov ochrany chránených Autorským zákonom bez ohľadu na formu vyjadrenia (či už hmotnú alebo nehmotnú, resp. digitálnu). Naďalej platí, že takéto dielo musí byť trvalo uložené v knižnici, archíve, múzeu alebo u zákonného depozitára podľa osobitného predpisu (Slovenský filmový ústav a Rozhlas a televízia Slovenska). Zároveň k tomuto dielu nie je možné ani po vynaložení primeraného úsilia získať prístup prostredníctvom bežných obchodných kanálov na primárnom trhu. Z toho dôvodu to neplatí v prípade kúpy použitej veci (napr. antikvariát) alebo v prípade teoretickej možnosti získať licenciu. Transparentnosť statusu diela ako obchodne nedostupného zabezpečuje publikácia vo verejne prístupnom zozname obchodne nedostupných diel na portáli vedenom Úradom Európskej únie pre duševné vlastníctvo (ďalej len „EUIPO“). Až po uplynutí šiestich mesiacov od zverejnenia na portáli je dielo považované za obchodne nedostupné, a tento status je rešpektovaný v celej Európskej únii (ďalej len „EÚ“).

Ustanovenie sa primerane vzťahuje aj na tzv. embedované diela, t.j. aj na iné dielo, ktoré je súčasťou obchodne nedostupného diela alebo je s ním spojené. Ďalej sa vzťahuje aj na diela, ktoré neboli nikdy komerčne použité, resp. komerčne dostupné, ako aj na nikdy nezverejnené diela s prihliadnutím na osobnostné autorské práva. Ustanovenie sa za istých okolností môže vzťahovať aj na celé súbory diel.

Aplikačná prax si vyžiadala spresnenie náležitostí návrhu na zaradenie diela do portálu a zároveň zavedenie inštitútu Národného registrátora pre jednotlivé oblasti (doteraz pre oblasť literatúry túto funkciu plnila len Slovenská národná knižnica) v súvislosti s rozšírením rozsahu typov diel. Národný registrátor bude v priamom spojení s EUIPO, pričom bude postupovať informácie EUIPO v zmysle čl. 10 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/790, teda bude povinne odosielať požadované údaje na zverejnenie. Propagácia portálu bude zabezpečená aj zverejnením hypertextového odkazu na webových sídlach organizácií kolektívnej správy. Portál zabezpečí transparentnosť a informovanosť nositeľov práv aj používateľov, a to bez zavedenia povinnosti informovať každého nositeľa práv individuálne. Ďalej sa zavádza možnosť autora (resp. nositeľa výhradnej licencie – napr. vydavateľa) požiadať o vyradenie obchodne nedostupného diela z portálu aj priamo prostredníctvom portálu.

Z dôvodu uľahčenia určovania statusu obchodne nedostupného diela sa ustanovujú pozitívne a negatívne časové domnienky pri rôznych typoch diel.

K bodu 4

Pridáva sa nový odsek 3, ktorý predstavuje transpozíciu čl. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/789 zo 17. apríla 2019, ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom uplatniteľné na niektoré on-line vysielania vysielateľov a retransmisie televíznych a rozhlasových programov a ktorou sa mení smernica Rady 93/83/EHS (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/789“). Uvedený článok smernice (EÚ) 2019/789 sa týka tzv. techniky priameho vstupu. Definícia, ako aj spôsob – technický proces priameho vstupu je z hľadiska konzistentnosti problematiky a napojenia na otázku vysielania, šírenia programových služieb i retransmisie zahrnutý v zákone o mediálnych službách. V predmetnom ustanovení Autorského zákona sa deklaruje, že priamy vstup predstavuje z hľadiska autorskoprávneho spôsobu použitia jeden (jediný) verejný prenos, na ktorom sa však podieľajú dva subjekty – vysielateľ (ktorý neverejne prenáša predmety ochrany obsiahnuté v programovej službe inej osobe) a iná osoba, v zmysle skratky zavedenej v zákone o mediálnych službách nazvaná ako sprostredkovateľ obsahu, ktorá následne prenáša predmety ochrany obsiahnuté v programovej službe na verejnosti – distribuuje, sprostredkúva ich verejnosti. O verejný prenos však ide iba v prípade, keď vysielatelia prenášajú prostredníctvom priameho vstupu predmety ochrany obsiahnuté v programovej službe sprostredkovateľom obsahu bez toho, aby priamo prenášali svoje programy verejnosti (tzv. čistý priamy vstup). To znamená, že vysielateľ by nemal popri priamom vstupe uskutočňovať aj paralelné vysielanie. Ak by tak robil (paralelne by popri priamom vstupe vysielal), nešlo by už v prípade sprostredkovateľov obsahu o rovnaký verejný prenos, ale o retransmisiiu (tzv. paralelný priamy vstup). Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskeho únie zároveň platí, že ak iné osoby vysielateľom poskytujú len technické prostriedky na zaistenie príjmu vysielania alebo na zlepšenie príjmu tohto vysielania, nebudú sa tieto iné osoby považovať za účastníkov verejného prenosu a ani za sprostredkovateľov obsahu.

Oba subjekty – vysielateľ aj sprostredkovateľ obsahu musia od nositeľov práv získať súhlas na svoju vlastnú konkrétnu časť tohto jediného verejného prenosu. Smernica (EÚ) 2019/789 a jej recitály konštatujú, že je potrebné zabezpečiť, aby sprostredkovatelia obsahu verejne prenášajúci predmety ochrany pomocou priameho vstupu využívali mechanizmus povinnej kolektívnej správy práv rovnakým spôsobom a v rovnakom rozsahu, ako prevádzkovatelia retransmisie využívajú pri retransmisii, na ktorú sa vzťahuje smernica 93/83/EHS a táto nová smernica. Návrh zákona preto zakotvuje, že oba subjekty musia práva k dielam a iným predmetom ochrany (umeleckým výkonom, zvukovým záznamom, audiovizuálnym záznamom) vysporiadať prostredníctvom povinnej kolektívnej správy práv. Výnimku tvorí iba predmet ochrany, ktorým je vysielanie, pretože na jeho priamy vstup si musí sprostredkovateľ obsahu vyžiadať súhlas priamo od vysielateľa, ktorému sa priznáva výhradné právo.

Účasť vysielateľa a sprostredkovateľa obsahu na tomto jedinom verejnom prenose by nemala viesť k vzniku spoločnej zodpovednosti vysielateľa a sprostredkovateľa obsahu za tento verejný prenos. Inak povedané, ak napr. sprostredkovateľ obsahu nezíska súhlas na verejný prenos diel pomocou priameho vstupu, resp. nevysporiada práva ku všetkým predmetom ochrany, nemožno kvôli tomu žalovať vysielateľa, ktorý si práva k dielam a iným predmetom ochrany vysporiadal, ani ho nemožno nijako zaviazat' k platbe za sprostredkovateľa obsahu.

K bodu 5

Navrhané doplnenie je transpozíciou čl. 2 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/789. Technicky neutrálna definícia retransmisie bola zavedená už pri tvorbe Autorského zákona

v roku 2015 a v súčasnosti sa uvedená definícia adaptuje tak, aby spĺňala všetky podmienky novej definície podľa smernice (EÚ) 2019/789. Keďže sa však najmä pri vysporiadaní práv v časti Autorského zákona o správe práv rozlišujú pojmy „retransmisia“ a „káblová retransmisia“, na účel Autorského zákona sa pojem „retransmisia“ chápe ako všeobecný pojem zahŕňajúci aj káblovú retransmisiu, pokiaľ zákon vyslovene nehovorí o káblovej retransmisii.

Na odlíšenie pojmu „iná osoba“ používaného aj v § 28 sa dopĺňa legislatívna skratka „prevádzkovateľ retransmisie“.

V rámci definície retransmisie sa zdôrazňuje, že elektronická komunikačná sieť vymedzená v § 2 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov zahŕňa aj verejnú sieť. Verejná sieť je v § 2 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách definovaná ako sieť, ktorá sa úplne alebo prevažne používa na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb, ktoré podporujú prenos signálov medzi koncovými bodmi siete. Signál s programami môžu prevádzkovatelia retransmisie získať od vysielateľov napríklad zachytávaním signálu prenášaného vysielateľmi alebo prijímaním signálu priamo od nich prostredníctvom techniky priameho vstupu (vyššie uvedený tzv. paralelný priamy vstup). Výslovné zahrnutie verejnej siete do definície retransmisie reaguje na skutočnosť, že prevádzkovatelia retransmisie, ktorí spájajú vysielanie televíznych a rozhlasových programov do balíkov a poskytujú ich užívateľom súbežne s pôvodným prenosom vysielania v nezmenenej a neskrátenej podobe, používajú rôzne spôsoby retransmisie, ako napríklad cez káblové, satelitné, digitálne pozemské a mobilné siete alebo siete s uzavretým okruhom založené na internetovom protokole, ako aj cez otvorený internet. Verejná sieť však súčasne musí byť v určitej forme chránená, nemôže ísť o úplne otvorený internet. Keďže verejná sieť musí fungovať v určitom spravovanom prostredí, nechránená verejná sieť, t.j. verejná sieť v prostredí, ktoré nie je spravovaným prostredím alebo ešte inak povedané - neregulovaný otvorený internet, je z definície retransmisie vylúčený.

K bodu 6

Ide o transpozíciu čl. 2 ods. 3 smernice (EÚ) 2019/789. Zavádza sa pojem spravované prostredie. S cieľom zabezpečiť dostatočnú ochranu proti neoprávnenému použitiu diel a iných predmetov ochrany, čo je osobitne dôležité v prípade platených služieb, sa služby retransmisie ponúkané prostredníctvom verejnej siete (najmä internetu) zahrnú do rozsahu zákonnej definície retransmisie len v prípade, keď sa tieto služby retransmisie poskytujú v prostredí, v ktorom môžu mať k retransmisii prístup iba oprávnení užívatelia, a keď je úroveň poskytovanej bezpečnosti obsahu porovnateľná s úrovňou bezpečnosti obsahu prenášaného prostredníctvom spravovaných sietí, ako sú káblové siete alebo siete s uzavretým okruhom založené na internetovom protokole, v ktorých je retransmitovaný obsah šifrovaný. Bez potreby rozsiahlejších technických vymedzení sa najvhodnejšie javí určiť spravované prostredie prostredníctvom odkazu na technologické opatrenia na ochranu práv. Pod spravovaným prostredím sa tak rozumie prostredie, v ktorom prevádzkovateľ retransmisie vykonáva retransmisiu zabezpečenú technologickými opatreniami akými sú šifrovanie, kódovanie alebo iná úprava diela alebo uplatnenie iného kontrolného mechanizmu použitia diela.

K bodu 7

Ustanovenie reaguje na praktické problémy pri nakladaní s originálmi diel umiestnenými na verejnom priestranstve.

K bodu 8

Článok 5 ods. 1 písm. b), ako aj článok 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/790 vyžaduje,

aby sa pri využití výnimky na obchodne nedostupné diela a výnimky na používanie diel a iných predmetov ochrany pri digitálnych a cezhraničných vyučujúcich činnostiach uvádzalo meno autora, iného identifikovateľného nositeľa práv alebo zdroja, pokiaľ sa neukáže, že je to nemožné. Uvedené neplatí iba pri nových výnimkách na použitie diela pri čerpaní údajov, ktoré nie sú v rozsahu paragrafov uvedených v § 35 ods. 2 obsiahnuté.

K bodu 9

Transponuje sa čl. 7 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/790 vo vzťahu k výnimke stanovenej v čl. 4 smernice o (EÚ) 2019/790 (ako aj k v čl. 5 ods. 3 písm. n) smernice 2001/29/ES) o možnosti odlišných zmluvných dojednaní. Uvedené sa zavádza ako všeobecné pravidlo vo vzťahu k všetkým výnimkám a obmedzeniam okrem tých, ktoré sú výslovne uvedené. To nemá vplyv na možnosť vykonať jednostrannú výhradu podľa § 39 ods. 1 (čl. 5 ods. 3 písm. c) smernice 2001/29/ES).

K bodu 10

Legislatívno-technická zmena.

K bodu 11

Transponuje sa dobrovoľné ustanovenie čl. 16 smernice (EÚ) 2019/790. Vydavatelia vrátane vydavateľov periodík a neperiodických publikácií - kníh vynakladajú investície s cieľom využívania diel uvedených vo svojich publikáciách a v niektorých prípadoch im boli odopreté príjmy, ak sa takéto diela používajú na základe výnimiek alebo obmedzení, ako napríklad pri rozmnožovaní prostredníctvom reprografického zariadenia. Vo viacerých členských štátoch sa náhrada odmeny za používanie na základe takýchto výnimiek alebo obmedzení už rozdeľuje medzi autorov a vydavateľov. Uvedený prístup bol však spochybnený rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-572/13 (Rozsudok Súdneho dvora (štvrtá komora) z 12. novembra 2015 vo veci Hewlett-Packard Belgium SPRL proti Reprobel SCRL za účasti Epson Europe BV). S cieľom zohľadniť túto situáciu a zvýšiť právnu istotu pre všetky zúčastnené strany umožňuje smernica (EÚ) 2019/790 v čl. 16 členským štátom takýto systém zaviesť. O výške podielu z náhrady odmeny za reprografiu rozhodne valné zhromaždenie príslušnej organizácie kolektívnej správy.

K bodu 12 a 13

Transponuje sa čl. 5 smernice (EÚ) 2019/790, ktorým sa zavádza nová výnimka vo vzťahu k digitálnemu vyučovaniu a vyučovaniu na diaľku (e-learningu). Výnimka sa vzťahuje na digitálne použitie diel alebo iných predmetov ochrany na podporu, obohatenie alebo doplnenie výučby, vrátane vzdelávacích činností. Distribúcia softvéru, ktorú umožňuje uvedená výnimka alebo obmedzenie, by sa mala obmedziť na digitálny prenos softvéru. Vo väčšine prípadov pojem „názorná ukážka“ znamená len použitie častí alebo pasáží diel, čo by nemalo nahrádzať nákup materiálov primárne určených pre vzdelávací trh (učebníc). Diela alebo iné predmety ochrany by sa mali používať iba v súvislosti s vyučovacími a vzdelávacími činnosťami vykonávanými pod vedením školy, a to aj počas skúšok alebo vyučovacích činností mimo priestorov školy, napríklad v múzeách, knižniciach či v iných inštitúciách, pričom by sa mali používať iba v rozsahu nevyhnutnom na účely takýchto činností. Výnimka by sa mala vzťahovať jednak na použitie diel alebo iných predmetov ochrany v triedach alebo na iných miestach prostredníctvom digitálnych prostriedkov, napríklad elektronických tabúlí alebo digitálnych zariadení, ktoré by mohli byť pripojené na internet, a jednak na použitie na diaľku prostredníctvom zabezpečeného elektronického prostredia, napríklad počas on-line kurzov alebo prístupu k učebným materiálom dopĺňajúcim daný kurz. Zabezpečené elektronické prostredie by sa malo chápať ako digitálne vyučovacie a

vzdelávacie prostredie, ku ktorému má vyhradený prístup len pedagogický personál vzdelávacieho zariadenia a žiaci alebo študenti zaradení do študijného programu, a to najmä na základe autentifikácie (napr. na základe hesla). Výnimka tak umožňuje tri režimy, t.j. možnosť využitia tejto výnimky a) v škole alebo b) inde ako v škole na zodpovednosť školy alebo c) cez zabezpečenú elektronickú sieť školy (dištančne).

Legislatívno-technický presun legislatívnej skratky „škola“ a zároveň sa dopĺňajú tzv. jasle.

K bodu 14

V zmysle čl. 6 smernice (EÚ) 2019/790 sa zavádza nová výnimka na použitie diela na účel zachovania kultúrneho dedičstva. Na základe takejto výnimky by malo byť možné vyhotovovať rozmnoženiny s použitím vhodného nástroja, prostriedku či technológie zachovávaní, v akomkoľvek formáte alebo na akomkoľvek nosiči, v požadovanom množstve, v ktoromkoľvek štádiu životnosti diela alebo iného predmetu ochrany a v rozsahu potrebnom na účely zachovávaní.

Inštitúcie nevyhnutne nedisponujú technickými prostriedkami alebo odbornými znalosťami na to, aby samy vykonávali úkony potrebné na zachovanie svojich zbierok, najmä v digitálnom prostredí, a preto by mohli na tento účel využiť pomoc iných inštitúcií a iných tretích strán konajúcich v ich mene a na ich zodpovednosť vrátane tých, ktoré majú sídlo v iných členských štátoch.

Diela a iné predmety ochrany sa považujú za trvalo uložené v inštitúcii, ak táto inštitúcia vlastní alebo trvalo uchováva rozmnoženiny takýchto diel alebo iných predmetov ochrany, napríklad v dôsledku prevodu vlastníctva, licenčnej zmluvy, zákonných povinností odovzdať povinný výtlačok alebo dohôd o trvalej úschove.

K bodu 15

Legislatívno-technická úprava odkazu.

K bodu 16

Legislatívno-technická úprava odkazu.

K bodu 17

V zmysle čl. 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/790 sa zavádza výnimka z autorského práva na použitie obchodne nedostupného diela pre prípady, keď ku konkrétnemu typu diel nevykonáva kolektívnu správu práv žiadna organizácia kolektívnej správy spĺňajúca podmienky podľa § 79 ods. 1. Používanie obchodne nedostupných diel je v prvom rade založené na licenčnom mechanizme rozšírených hromadných licenčných zmlúv, ale vo výnimočnom prípade sa môže stať, že neexistuje subjekt oprávnený udeliť licenciu na niektoré typy diel a iných predmetov ochrany, a tieto by boli úplne vylúčené z použitia. Výnimka je tak komplementárna k licenci, kde chýba jedna zo zmluvných strán. Na účely vyjasnenia územnej pôsobnosti sa stanovuje fikcia, podľa ktorej k použitiu dochádza na území zmluvného štátu, kde je inštitúcia usadená. Nekomerčný účel použitia v sebe zahŕňa aj zákaz použitia prostredníctvom komerčnej webovej stránky.

Smernica (EÚ) 2019/790 zavádza dve výnimky na použitie diela pri čerpaní údajov (tzv. text and data mining). Výnimka v oblasti výskumu obsahuje obmedzený výpočet oprávnených osôb - knižnica, archív, múzeum, škola alebo zákonný depozitár podľa osobitného predpisu. Nič však nebráni beneficiantom výnimky, aby sa v rámci verejno-súkromného partnerstva mohli spoľahnúť na svojich súkromných partnerov, a to aj prostredníctvom využitia ich technologických nástrojov. Kladie sa dôraz na bezpečnosť uchovávaní údajov. Vzhľadom na potenciálne vysoký počet žiadostí o prístup k ich dielam

alebo iným predmetom ochrany a ich sťahovanie by mali mať nositelia práv možnosť uplatňovať opatrenia, ak existuje riziko ohrozenia bezpečnosti a integrity ich systémov alebo databáz. Takýmito opatreniami by sa mohlo napríklad zabezpečiť, aby k ich údajom mali prístup len osoby, ktoré majú zákonný prístup, a to aj prostredníctvom potvrdenia IP adresy alebo autentifikácie používateľa (napr. prideleným heslom). Tieto opatrenia by mali byť aj naďalej primerané súvisiacim rizikám, nemali by prekračovať rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa zaistiť bezpečnosť a integritu systému, a nemali by oslabovať účinné uplatňovanie výnimky.

Všeobecná výnimka na použitie diela pri čerpaní údajov neobsahuje výpočet beneficentov, ani účel, avšak umožňuje autorovi urobiť výhradu, a tým využitiu výnimky zabrániť. Výhradu možno vykonať napr. na základe používania strojovo čitateľných prostriedkov vrátane metaúdajov (metadát) a podmienok webového sídla alebo služby, zmluvnými dohodami alebo jednostranným vyhlásením.

V praxi ale nie všetky úkony tzv. text a data miningu zahŕňajú použitia v zmysle Autorského zákona - najmä vyhotovenie rozmnoženiny diel alebo iných predmetov ochrany alebo extrakciu obsahu z databázy. Niekedy sa tzv. text a data mining vykonáva len vo vzťahu k faktom alebo údajom, ktoré nie sú vôbec chránené autorským právom. V týchto prípadoch tieto činnosti vôbec nespádajú pod úpravu Autorského zákona. Naopak, ak dochádza k autorskoprávnemu použitiu, ale neexistuje žiadna uplatniteľná výnimka alebo obmedzenie (napr. výnimka na dočasné vyhotovenie rozmnoženiny diela podľa § 54, resp. novozavedené výnimky na text a data mining), vyžaduje sa od nositeľov práv udelenie súhlasu na takéto úkony.

K bodu 18

Doplnenie novozavedených výnimiek do ustanovenia o technologických opatreniach (vrátane nového ustanovenia § 44 ods. 2).

K bodu 19

Ide o transpozíciu čl. 17 smernice (EÚ) 2019/790. Definícia poskytovateľa služby zdieľania obsahu on-line vrátane pozitívneho a negatívneho výpočtu je obsiahnutá v zákone o mediálnych službách (ktorý pre účely zosúladenia pojmov so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu pracuje s pojmom poskytovateľ platformy).

Európska komisia vydala v zmysle článku 17 ods. 10 k tejto problematike usmernenia vo forme oznámenia (oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade - Usmernenia k článku 17 smernice (EÚ) 2019/790 o autorskom práve na digitálnom jednotnom trhu, COM (2021) 288 final). Cieľom týchto usmernení je podľa Európskej komisie podporiť správnu a koherentnú transpozíciu článku 17 v jednotlivých členských štátoch s osobitným prihliadnutím na potrebu vyváženia základných práv a využívania výnimiek a obmedzení a pomôcť účastníkom trhu, ktorí musia pri vykonávaní článku 17 dodržiavať vnútroštátne právne predpisy.

V súlade s čl. 17 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/790 sa vyjasňuje, že poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu vykonávajú verejný prenos, keď poskytujú verejnosti prístup k dielam chráneným autorským právom alebo iným predmetom ochrany, ktoré nahrali ich užívatelia. Poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu by preto mali na toto použitie získať súhlas od príslušných nositeľov práv, a to prostredníctvom licenčnej zmluvy.

Ustanovenia stanovujú špeciálny režim zodpovednosti poskytovateľov služby

zdieľania obsahu on-line v prípade používania nelegitímneho obsahu, ak kumulatívne naplnia stanovené podmienky. Ide o objektívnu zodpovednosť so stanovením liberačných dôvodov - štandardný režim a dva ľahšie režimy pre vymedzenú skupinu poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line (na základe princípu proporcionality). Tieto režimy zodpovednosti však nemôžu využiť poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line, ktorých hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov je vykonávať alebo uľahčovať neoprávnené použitie diel.

Pokiaľ ide o modely získavania súhlasu na použitie predmetov ochrany, poskytovateľ služieb zdieľania obsahu on-line môže využiť rôzne licenčné modely – individuálne licenčné zmluvy s jednotlivými nositeľmi práv, licenčné zmluvy uzatvárané prostredníctvom organizácií kolektívnej správy práv (hromadné, kolektívne a rozšírené hromadné licenčné zmluvy – tzv. ECL) alebo taktiež nejakú formu verejných licencií (napr. Creative Commons). Nič nevylučuje udelenie licencií na bezodplatnom základe, a samozrejme nositelia práv majú v rámci zmluvnej voľnosti aj možnosť súhlas neudelieť. Na preukázanie najlepšej snahy by mali poskytovatelia služieb aspoň proaktívne osloviť nositeľov práv, ktorých možno jednoducho identifikovať a lokalizovať. Minimálnou požiadavkou pre všetkých poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line by malo byť napríklad proaktívne kontaktovanie organizácií kolektívnej správy. Udelený súhlas na použitie predmetov ochrany pre poskytovateľa služieb zdieľania obsahu on-line sa vzťahuje aj na použitie užívateľom tejto služby, ak sa tak nedeje v rámci výkonu povolenia, podnikania alebo ak takéto úkony nevytvárajú významné príjmy.

V ustanovení sa zavádzajú dva rozdielne modely poskytovania informácií - „relevantné a nevyhnutné informácie“ poskytované vopred a „dostatočne odôvodnené oznámenie“ uplatnené následne. Relevantné a nevyhnutné informácie by sa mali poskytovať vopred, lebo slúžia na prevenciu nahratia a sprístupňovania nelegitímneho obsahu. Ak nositelia práv neposkytnú poskytovateľom služieb zdieľania on-line obsahu relevantné a potrebné informácie o svojich konkrétnych dielach alebo iných predmetoch ochrany, poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line by nemali byť zodpovední za nepovolené úkony verejného prenosu takýchto neidentifikovaných diel alebo iných predmetov ochrany. Predmetné informácie by mali byť presné, aby poskytovateľovi služieb zdieľania obsahu on-line umožňovali konať. Informácie, ktoré sa môžu považovať za „relevantné“, sa budú líšiť v závislosti od dotknutých diel a od okolností týkajúcich sa konkrétnych diel a iných predmetov ochrany. Informácie by mali byť presné, aspoň pokiaľ ide o osobu nositeľa práv ku konkrétnemu dielu alebo predmetu ochrany. Informácie, ktoré sa môžu považovať za „nevyhnutné“, sa budú líšiť v závislosti od riešení zavedených poskytovateľmi služieb. To, či sú informácie poskytnuté nositeľmi práv „relevantné“ aj „nevyhnutné“, by sa malo posudzovať individuálne. Keďže spolupráca je kľúčová, pojem „nevyhnutné a relevantné informácie“ zároveň predpokladá, že poskytovatelia služieb zohľadnia povahu a kvalitu informácií, ktoré dokážu nositelia práv realisticky poskytnúť. Vzhľadom na to by sa mala podporovať spolupráca medzi nositeľmi práv a poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu v oblasti najlepšieho prístupu k identifikácii diel.

Naopak „dostatočne odôvodnené oznámenie“ prichádza do úvahy po nahratí nelegitímneho obsahu (ex post). Pokiaľ ide o jeho obsah, je možné sa odvolať na Odporúčanie (Európskej komisie) o opatreniach na účinný boj proti nezákonnému obsahu na internete (C(2018) 1177 final). „Dostatočne odôvodnené oznámenie“ by malo byť „dostatočne presné a náležité odôvodnené s cieľom umožniť poskytovateľom služieb prijímať informované a uvážlivé rozhodnutia v súvislosti s obsahom, ktorého sa oznámenie týka, a konkrétne rozhodnutia o tom, či sa má obsah považovať za nezákonný obsah.“ Konkrétne by mali oznámenia obsahovať „vysvetlenie dôvodov, prečo sa predkladateľ domnieva, že obsah sa má považovať za nezákonný, a v ktorých sa jednoznačne uvádza, kde sa tento obsah vyskytuje.“

Tento systém oznámenia a odstránenia nepovoleného obsahu a oznámenia a zamedzenia jeho budúcemu nahratiu sa uplatňuje, keď sa na webových sídlach poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line sprístupní nepovolený obsah (resp. na ich službách, ktoré majú na pozadí webové sídlo, ale vizuálne fungujú na báze aplikácie). V praxi môže dôjsť k sprístupneniu nepovoleného obsahu napríklad, ak nositelia práv vopred neposkytnú poskytovateľom služieb zdieľania obsahu on-line „relevantné a nevyhnutné informácie“ s cieľom zabrániť dostupnosti nepovoleného obsahu a po sprístupnení daného obsahu požiadajú ex post o jeho odstránenie a zamedzenie jeho budúcemu nahratiu na základe nevyhnutných a relevantných informácií od nositeľov práv. Prípadne sa môže stať, že poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line vynaložili najlepšiu snahu na zabránenie dostupnosti nepovoleného obsahu, ale napriek tomu bol nepovolený obsah dostupný z objektívnych príčin, napríklad ho nebolo možné rozpoznať z dôvodu vlastných obmedzení technológií.

Každý z uvedených notifikačných mechanizmov sa tak použije v inom časovom úseku. Obsahovo to ale aj napríklad znamená, že ak poskytovateľ služieb na zabránenie budúcemu nahrávaniu oznámených diel používa technológie odtlačkov prstov, iba informácie poskytnuté v „oznámení“ by neboli dostatočné. V tomto prípade budú musieť nositelia práv poskytnúť poskytovateľom služieb s cieľom zabrániť budúcemu nahrávaniu oznámeného obsahu aj „odtlačky prstov“ diela alebo referenčné súbory k dielu.

Pri posudzovaní zodpovednosti poskytovateľa služieb zdieľania obsahu on-line sa má na základe princípu proporcionality zohľadniť druh a rozsah služby, veľkosť jej cieľovej skupiny a typ diela nahraného užívateľom, dostupnosť vhodných a účinných prostriedkov a ich nákladov pre poskytovateľa služby zdieľania obsahu on-line a typ obsahu nahrávaného užívateľmi. Iné prostriedky sú totiž vhodné pre služby zdieľania obsahu on-line zameranej na hudobné diela (napr. technológia porovnávania hudobnej stopy) a iné v prípade textu a fotografií. Podobne je dôvodné, že od väčších poskytovateľov služieb s rozsiahlou cieľovou skupinou možno očakávať, že zavedú pokročilejšie riešenia ako ostatní poskytovatelia služieb s menšou cieľovou skupinou a obmedzenými zdrojmi. Od menších poskytovateľov služieb môže byť primeranejšie očakávať, že siahnu po jednoduchších riešeniach (napríklad metaúdaje alebo vyhľadávania podľa kľúčových slov).

Zabezpečenie fungovania tohto ustanovenia v praxi by malo byť technologicky neutrálne a nadčasové, a preto by členské štáty nemali poskytovateľom služieb na účely preukazovania najlepšej snahy predpisovať používanie technologického riešenia, ani by im nemali ukladať povinnosť používať konkrétne technologické riešenia. Technológiu rozpoznávania obsahu založenú na odtlačkoch prstov podľa všetkého často používajú veľkí poskytovatelia služieb pri obrazovom a zvukovom obsahu¹. Táto konkrétna technológia by sa však nemala nevyhnutne považovať za trhovú štandard, najmä nie pre menších poskytovateľov služieb. Do úvahy prichádzajú aj ďalšie technológie, ktoré umožňujú zisťovanie nepovoleného obsahu. Patria k nim hašovanie², vodoznaky³, používanie metaúdajov⁴, vyhľadávania podľa kľúčových slov⁵ alebo kombinácia rôznych technológií.

¹ Táto technológia funguje na báze „odtlačku prsta“ diela, ktorý sa porovná s obsahom nahrávaným používateľmi v službe.

² *Hašovanie* je technika, pri ktorej sa súbor prevedie na reťazec čísel, ktorý sa nazýva „hašovací kód“. Hašovací kód umožňuje identifikovať nahranie používateľom, a tým zistiť potenciálne nepovolený obsah. Od technológie odtlačku prsta sa podľa niektorých názorov líši tým, že nepovolený obsah sa zistí vtedy, keď je nahrávaný súbor totožný s dielom, ktoré bolo „hašované“ (na rozdiel od technológie odtlačku prsta, ktorá rozpozná aj rozdiely).

³ *Vodoznak* je riešenie, pri ktorom sa pôvodný súbor označí vodoznakom, ktorý funguje ako podpis, na základe ktorého je po nahraní súbor možné rozpoznať.

⁴ Použitie *metaúdajov* umožňuje vysledovať, či bolo dané dielo nahraté, a to na základe metaúdajov súvisiacich s obsahom, ako napríklad mena autora alebo názvu diela.

Niektorí poskytovatelia služieb si vyvinuli vlastné riešenia, zatiaľ čo iní si kupujú služby tretích strán. Možné však je aj riešenie bez zapojenia automatizovaných technológií využitím len ľudského potenciálu a ručného porovnávania obsahu (najmä v prípade menších služieb, resp. minoritného obsahu).

Nastavené procesy a konanie podľa nich nesmie obmedziť používanie legitímneho obsahu, teda na základe výnimiek a obmedzení majetkových práv podľa štvrtej hlavy tohto zákona (nielen výnimka na citáciu podľa § 37, ale aj napr. tzv. sloboda panorámy podľa § 41), základných práv a slobôd, použitie v rámci udelennej licencie, použitie voľného diela (§9) a obsahu podľa § 5 tohto zákona (napr. myšlienka, informácia, text právneho predpisu, úradné rozhodnutie, denná správa).

Súčasný stav techniky neumožňuje žiadnej technológii posúdiť na úrovni požadovanej v právnych predpisoch, či obsah, ktorý chce používateľ nahráť, porušuje práva, alebo ide o legitímne použitie. Technológia rozpoznávania obsahu však môže identifikovať konkrétny obsah chránený autorským právom, o ktorom nositelia práv poskytli poskytovateľom služieb relevantné a nevyhnutné informácie. Preto, aby v praxi nebolo dotknuté legitímne použitie vrátane použitia na základe výnimiek a obmedzení, mal byť sa zaviesť mechanizmus na vybavovanie sťažností a nápravu, ktorý poskytovatelia služieb budú musieť sprístupniť užívateľom v prípade sporov o blokovanie alebo odstránenie ich obsahu. V rámci tohto mechanizmu musí posúdenie znemožnenia prístupu k nahranému dielu alebo odstránenia nahraného diela na základe sťažnosti podliehať ľudskému preskúmaniu, na základe ktorého sa určí, či je použitie legitímne a či by sa mal obsah obnoviť. Počas uskutočňovania ľudského preskúmania v rámci mechanizmu nápravy by mal v zásade takýto obsah zostať nedostupný.

Poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line a nositelia práv by mali na sťažnosti užívateľov reagovať v primerane krátkej lehote, aby sa zaistila pohotovosť mechanizmu. Hoci zákon nestanovuje žiadne lehoty na spracovanie sťažností užívateľov, mali by sa vybaviť bez zbytočného odkladu, aby nebolo ovplyvnené základné právo na slobodu slova a prejavu. V praxi môžu byť potrebné rôzne lehoty v závislosti od špecifik a zložitosti jednotlivých prípadov. Ak nositelia práv v primeranej lehote nezareagujú, poskytovatelia služieb zdieľania obsahu on-line by mali prijať rozhodnutie o tom, či obsah, ktorý bol blokovaný alebo odstránený, sprístupniť alebo obnoviť online, a to bez informácií od nositeľov práv. Mechanizmus na nápravu by mal byť účinný a pohotový, mal by byť pre užívateľov jednoduchý na použitie (napr. jednoduché online formuláre na vyplnenie) a bezplatný. Ak je konečné rozhodnutie poskytovateľov služieb také, že blokovaný obsah zostane nedostupný, užívatelia majú naďalej možnosť namietať proti tomuto rozhodnutiu prostredníctvom nestranného mechanizmu mimosúdneho riešenia sporov, resp. súdnou cestou.

Poskytovateľ služby zdieľania obsahu on-line je povinný poskytnúť nositeľovi práv na jeho žiadosť primerané informácie o zavedených postupoch a informácie o použití diela na základe súhlasu udeleného v licenčnej zmluve. Poskytnuté informácie by mali byť dostatočne konkrétne, aby boli nositelia práv transparentne informovaní o fungovaní nástrojov určených na zabránenie sprístupňovaniu nepovoleného obsahu. K takýmto informáciám by mohol patriť napríklad opis typu technológií (ak existujú) alebo iných prostriedkov, ktoré poskytovatelia služieb používajú, ako aj informácie o poskytovateľoch technológií tretích strán, ktorých služby môžu využívať, o priemernej úrovni účinnosti týchto nástrojov, všetkých zmenách používaných nástrojov/služieb (ako sú prípadné aktualizácie alebo zmeny týkajúce sa využívania služieb tretích strán). Poskytovatelia služieb by nemali byť povinní poskytovať konkrétne informácie, ktoré by mohli odhaliť ich obchodné tajomstvá, ako sú napríklad

podrobné vlastnosti používaného softvéru, ktorý môže byť predmetom ich priemyselného vlastníctva. Pri udeľovaní súhlasov sa od poskytovateľov služieb zdieľania obsahu on-line vyžaduje, aby na žiadosť nositeľov práv poskytli primerané informácie o používaní obsahu, na ktorý sa vzťahujú uzavreté zmluvy. Medzi takéto informácie by mali patriť údaje o využívaní diel nositeľov práv a o príjmoch, ktoré z neho plynú poskytovateľom služieb. Avšak nevyžaduje sa poskytovanie podrobných a individualizovaných informácií o každom diele. Poskytovatelia služieb a nositelia práv sa však môžu počas zmluvných rokovaní dobrovoľne dohodnúť na konkrétnejších a podrobnejších podmienkach vykazovania. Pravidelné a presné vykazovanie používania diel a predmetov ochrany, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva, je dôležité na zabezpečenie spravodlivého odmeňovania nositeľov práv.

K bodu 20

Precizuje sa ustanovenie o odmene.

K bodu 21

Ustanovenie preberá časť čl. 3 smernice (EÚ) 2019/789. Predovšetkým treba uviesť, že zásada krajiny pôvodu stanovená v smernici by nemala viesť k akejkoľvek povinnosti vysielateľov verejne prenášať alebo sprístupňovať verejnosti programy v rámci svojich doplnkových on-line služieb, ani poskytovať doplnkové on-line služby v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom majú svoje hlavné sídlo. Z toho vyplýva, že smernica (EÚ) 2019/789 neukladá vysielateľom žiadnu povinnosť doplnkové on-line služby poskytovať cezhranične.

Doplnkové on-line služby sú definované v zákone o mediálnych službách. Použitie predmetov ochrany (programov) obsiahnutých v doplnkovej on-line službe sa viaže na dva autorskoprávne spôsoby použitia, ktorými sú vyhotovenie rozmnoženiny a verejný prenos, vrátane sprístupňovania verejnosti. Tomu zodpovedá aj znenie § 80 ods. 1 písm. k) o udeľovaní súhlasu rozšírenou hromadnou licenčnou zmluvou, ktorú môže uzatvoriť organizácia kolektívnej správy s vysielateľom na použitie diel obsiahnutých v doplnkovej on-line službe vyhotovením rozmnoženiny a verejným prenosom. Nič však nebráni organizácii kolektívnej správy uzavrieť aj iný typ licenčnej zmluvy bez rozšíreného efektu. Rovnako môžu vysielateľ a organizácia kolektívnej správy po vzájomnej dohode zvážiť aj efekt rozšíreného územného rozsahu podľa daného ustanovenia. V zmysle zásady krajiny pôvodu aplikovaného pri doplnkových on-line službách navrhované ustanovenie rozširuje územný rozsah uzatvárajúcej licenčnej zmluvy na doplnkové on-line služby na všetky zmluvné štáty, pokiaľ sa zmluva uzatvára na území Slovenskej republiky. Súčasne zostáva zachovaná zmluvná voľnosť, čiže strany uzatvárajúcej licenčnej zmluvy si môžu priamo v zmluve dojednať aj užší územný rozsah (napr. len na niektoré zmluvné štáty). Na základe zmluvnej slobody je tiež možné naďalej obmedzovať využívanie práv, ktorých sa týka zásada krajiny pôvodu (napr. prostredníctvom geoblockingu alebo uplatňovania nariadenia o cezhraničnej prenosnosti on-line obsahových služieb).

K bodu 22

Transponuje sa čl. 18 smernice (EÚ) 2019/790 o náležitostiach odmeny. Odmena autorov a výkonných umelcov by mala byť náležitá a proporcionálna vzhľadom na skutočnú alebo potenciálnu hospodársku hodnotu práv vychádzajúcich z licenčnej zmluvy, pričom by sa mal zohľadniť prínos autora alebo výkonného umelca k celkovému dielu alebo inému predmetu ochrany a všetky ostatné okolnosti prípadu, ako sú napríklad trhové postupy alebo skutočné využívanie diela. Jednorazová paušálna platba môže takisto predstavovať primeranú odmenu, nemala by však byť pravidlom. Ustanovenie nemá vplyv na udeľovanie bezodplatných licencií a verejných licencií podľa § 76.

K bodu 23

Transponuje sa čl. 19 ods. 1 smernice (EÚ) 2019/790 o transparentnosti v licenčných vzťahoch. Poskytnuté informácie by mali byť aktuálne na umožnenie prístupu k najnovším údajom, relevantné pre využívanie diela alebo umeleckého výkonu a komplexné spôsobom, ktorý pokrýva všetky zdroje príjmov súvisiace s daným prípadom vrátane prípadných príjmov z reklamy. Kým pokračuje využívanie licencie, zmluvné protistrany autorov a výkonných umelcov by mali poskytovať informácie, ktoré majú k dispozícii, o všetkých spôsoboch využívania a všetkých relevantných príjmoch na celom svete s pravidelnosťou, najmenej raz ročne. Informácie by sa mali poskytovať spôsobom, ktorý je pre autora alebo výkonného umelca zrozumiteľný, a mali by umožniť účinné posúdenie hospodárskej hodnoty daných práv. Informačná povinnosť sa vzťahuje na tzv. výnosové licencie tak ako tomu bolo doteraz, avšak s vypustením možnosti dohodnúť sa inak. Ustanovenie nemá vplyv na udeľovanie bezodplatných licencií, verejných licencií podľa § 76 a licencií udeľovaných organizáciami kolektívnej správy.

K bodu 24

V zmysle rec. 73 smernice o (EÚ) 2019/790 môže jednorazová paušálna platba takisto predstavovať primeranú odmenu (nemala by však byť pravidlom) a členské štáty môžu vymedziť konkrétne prípady uplatňovania jednorazových paušálnych platieb s ohľadom na osobitosti každého sektora.

K bodu 25

Transponuje sa čl. 19 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/790 o transparentnosti v licenčných vzťahoch vo vzťahu k získavaniu informácií od následných zmluvných partnerov (držiteľov sublicencie).

K bodu 26

Ide o transpozíciu čl. 20 smernice (EÚ) 2019/790, ktorý zavádza právo na dodatočné vyrovnanie v prípade, ak pôvodne správne proporcionálne dojednaná odmena v neskoršom období celkom zjavne nezodpovedá výnosu dosiahnutému neskorším využitím diela. Na tento účel má autor právo využiť prostriedky na zabezpečenie transparentnosti v licenčných vzťahoch (právo na informácie o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia a vyúčtovanie odmeny s primeraným uplatnením § 69 ods. 2 a 5). Pri posúdení toho, či je odmena neúmerne nízka, by sa mali zohľadniť všetky príjmy relevantné pre daný prípad vrátane prípadných príjmov z reklamy. Pri posúdení situácie by sa malo prihliadať na osobitné okolnosti každého prípadu vrátane prínosu autora alebo výkonného umelca, ako aj na osobitosti a postupy odmeňovania v rozličných sektoroch obsahu. Ak sa strany nedohodnú na úprave odmeny, autor alebo výkonný umelec má právo v tejto veci podať návrh na začatie konania pred súdom. Ustanovenie nemá vplyv na udeľovanie licencií organizáciami kolektívnej správy, verejné licencie a nevzťahuje sa na počítačové programy.

K bodu 27

Ide o zrušenie možnosti dohodnúť sa na nevyužití výhradnej licencie v nadväznosti na čl. 22 smernice (EÚ) 2019/790.

K bodu 28

Ustanovenie rieši informačnú povinnosť autora v prípade súbehu výhradnej licencie a skôr udelenej nevýhradnej licencie. Táto skôr udelená nevýhradná licencia totiž zostáva zachovaná a neskorší nadobúdateľ výhradnej licencie by ju mal rešpektovať. To je však v praxi len ťažko možné, ak o nej nemá vedomosť.

K bodu 29

Ide o modifikáciu existujúceho inštitútu odstúpenia od licenčnej zmluvy z dôvodu nevyužívania výhradnej licencie v nadväznosti na čl. 22 smernice (EÚ) 2019/790.

K bodu 30

Ustanovenie reaguje na prax využívania tohto inštitútu predĺžením stanovených lehôt.

K bodu 31

Ustanovenie odstraňuje nejasnosti vo vzťahu k realizácii tohto práva v prípade diel s kolektívnym prvkom na strane nositeľov práv.

K bodu 32

Ustanovenie v súlade s čl. 23 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/790 vyníma autora počítačového programu.

K bodu 33

Doplňa sa pravidelná náležitosť licenčnej zmluvy na vydanie diela – odhad hrubých príjmov, ktorý slúži na lepšie definovanie rozsahu udelennej licencie ako aj posúdenie primeranosti dohodnutej licenčnej odmeny.

K bodu 34

Transponuje sa čl. 12 ods. 3 písm. d) smernice (EÚ) 2019/790 o primeraných propagačných opatreniach. Povinnosť organizácie kolektívnej správy informovať nositeľov práv o podmienkach udeľovania licencie a uzatvorenia rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy (vrátane možnosti tzv. opt-outu) prispieva aj k väčšej transparentnosti vo vzťahu k nositeľom práv, ktorí tak budú vedieť ľahšie zistiť, na základe čoho sa ich diela a predmety ochrany používajú.

K bodu 35

Ustanovenie o rozšírenej hromadnej licenčnej zmluve sa prispôsobuje podmienkam stanoveným v čl. 12 smernice (EÚ) 2019/790 a presnejšie stanovuje odbory, v ktorých je udelenie takejto licencie možné. Ide tak len o jasne vymedzené oblasti použitia, kde je získanie súhlasov od nositeľov práv na individuálnom základe zvyčajne náročné a nepraktické do tej miery, že požadovaná licenčná transakcia je nepravdepodobná vzhľadom na charakter použitia alebo na druhy dotknutých diel alebo iných predmetov ochrany s prihliadnutím na ochranu oprávnených záujmov nositeľov práv. Z úvodnej vety § 80 ods. 1 v znení „organizácia kolektívnej správy môže...“ však aj naďalej vyplýva, že rozšírené hromadné licenčné zmluvy majú dobrovoľný charakter a ostáva na dohode medzi organizáciou kolektívnej správy a používateľom, či si rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu zvolia alebo využijú iný, vhodnejší typ licenčnej zmluvy.

Odsek 1 obsahuje spôsoby použitia, na ktoré je možné rozšírenú hromadnú licenčnú zmluvu uzavrieť, vrátane viacerých spôsobov použitia transponovaných do Autorského zákona na základe oboch nových smerníc. Špecifickým prípadom je napr. v zmysle čl. 9 smernice (EÚ) 2019/790 rozšírená hromadná licenčná zmluva na použitie obchodne nedostupného diela, ktorá má cezhraničný efekt.

Doplňa sa aj použitie diel obsiahnutých v doplnkovej on-line službe vyhotovením rozmnoženiny a verejným prenosom, čím by sa malo uľahčiť vysporiadanie práv s množstvom nositeľov práv k rôznym kategóriám diel a iných predmetov ochrany. Toto doplnenie tvorí spolu s novým § 67 ods. 4 zásadu krajiny pôvodu, aby vysielateľ mohol

vyhotovovať rozmnoženiny, verejne prenášať alebo sprístupňovať verejnosti programy v rámci poskytovania doplnkových on-line služieb, vrátane vysporiadania práv k dielam alebo iným predmetom ochrany používaným v programoch, napríklad k zvukovým záznamom či umeleckým výkonom, a to aj cezhranične pre všetky príslušné územia. Zásada krajiny pôvodu sa uplatňuje na vzťah medzi nositeľmi práv, alebo subjektmi zastupujúcimi nositeľov práv, ako sú napríklad organizácie kolektívnej správy, a vysielateľmi a výhradne na účely poskytovania doplnkovej on-line služby, prístupu k nej alebo jej používania. Z toho vyplýva, že vysielateľom nič nebráni uzatvárať v zmysle zásady krajiny pôvodu (t.j. s možnosťou rozšírenia územného rozsahu licencie podľa § 67 ods. 4) k doplnkovým on-line službám aj iné typy licenčných zmlúv než rozšírené hromadné licenčné zmluvy, teda nielen s organizáciami kolektívnej správy, ale aj priamo s nositeľmi práv. Zásada krajiny pôvodu sa nemá uplatňovať na žiadny následný verejný prenos diel alebo iných predmetov ochrany po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami alebo na akékoľvek následné sprístupňovanie diel ani iných predmetov ochrany verejnosti, a to po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami, takým spôsobom, že k nemu jednotlivec môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sám zvolí, alebo ani na akékoľvek následné vyhotovenie rozmnoženín diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré sú obsiahnuté v doplnkovej on-line službe. Prostredníctvom primeraných ustanovení v právach súvisiacich s autorským právom sa zásada krajiny pôvodu vzťahuje okrem diel aj na použitie umeleckých výkonov, zvukových záznamov a audiovizuálnych záznamov obsiahnutých v doplnkovej on-line službe. Vyňaté z aplikácie zásady krajiny pôvodu je iba vysielanie ako predmet ochrany.

K bodu 36 a 37

Doplnenie slova „preukázateľne“ vecne právnu úpravu nemení, len pre prax precizuje. Ustanovenie reaguje na praktické problémy pri výkone práv k audiovizuálnemu dielu a s faktickou distribúciou odmeny za káblovú retransmisiu v prospech autorov audiovizuálneho diela, ktorú výrobcovi originálu audiovizuálneho diela vypláca spoločne aj pre autorov príslušná organizácia kolektívnej správy v zmysle čl. 3 ods. 5 a 6 v spojení s čl. 8 ods. 2 smernice o nájomnom a výpožičnom práve ako jedinú odmenu. Výslovne sa tak umožňuje, aby výrobca originálu audiovizuálneho diela na zabezpečenie prevodu odmeny za káblovú retransmisiu v prospech autorov audiovizuálneho diela poveril príslušnú organizáciu kolektívnej správy, ktorá túto jedinú odmenu dokáže účinne distribuovať obom skupinám nositeľov práv.

K bodu 38

Ustanovenie transponuje čl. 4 a 5 smernice (EÚ) 2019/790, pričom zohľadňuje odkazovacie ustanovenia na spôsoby použitia počítačového programu vo vzťahu k smernici 2009/24/ES o právnej ochrane počítačových programov. Smernica (EÚ) 2019/790 totiž uvádza, že výnimka na použitie na vyučovacie účely, resp. jej nová časť o použití na účel názornej ukážky pri výučbe, sa týka aj všetkých práv podľa článku 4 ods. 1 smernice 2009/24/ES o právnej ochrane počítačových programov – t.j. práva na vyhotovenie rozmnoženiny, práva na spracovanie a práva na verejné rozširovanie. Tomu je prispôsobený aj § 89 nový ods. 5.

Pri výnimke na použitie diela pri čerpaní údajov stanovuje smernica (EÚ) 2019/790 odlišný rozsah práv k počítačovému programu, z ktorých sa uplatňuje predmetná výnimka. Ide o právo na vyhotovenie rozmnoženiny a o právo na spracovanie (článok 4 ods. 1 písm. a) a b) smernice 2009/24/ES). Tomu zodpovedá § 89 nový ods. 6.

K bodu 39

Legislatívno-technická zmena, ktorá nadväzuje na doplnenie nových výnimiek z práv

k počítačovému programu.

K bodu 40

Ustanovenie predstavuje transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789. Na retransmisiu pôvodného vysielania televíznych a rozhlasových programov potrebujú prevádzkovatelia retransmisie získať súhlas od nositeľov výhradného práva na verejný prenos diel alebo iných predmetov ochrany. Nositelia práv by za retransmisiu svojich diel a iných predmetov ochrany mali dostať odmenu. Na základe toho sa zakotvuje pre nositeľov niektorých práv súvisiacich s autorským právom výhradné právo na retransmisiu.

V danom bode sa stanovuje výhradné právo na retransmisiu záznamu umeleckého výkonu, pričom keď naň výkonný umelec udelí súhlas, prislúcha mu odmena. Na druhej strane však ostáva zachované právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu, keďže káblová retransmisia má osobitný režim v zmysle smernice 93/83/EHS, hoci sa chápe ako jedna z foriem všeobecne definovanej retransmisie. Výhradné právo na retransmisiu, ako aj právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu sú povinne kolektívne spravované práva prostredníctvom organizácie kolektívnej správy.

K bodu 41

V nadväznosti na transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789 i vzhľadom na zavedenie výhradného práva na retransmisiu sa upravujú použitia, za ktoré patrí výkonnému umelcovi primeraná odmena. Z práva na primeranú odmenu výkonného umelca za použitie zaznamenaného umeleckého výkonu verejným prenosom sa okrem sprístupňovania verejnosti vylučujú aj všetky formy (spôsoby) retransmisie s výnimkou káblovej retransmisie. To znamená, že právom na primeranú odmenu zostáva v rámci spomínaného verejného prenosu pokrytá káblová retransmisia a verejný prenos pomocou priameho vstupu.

K bodu 42

Legislatívno-technická zmena. Doplnenie ustanovenia o obchodne nedostupných dielach do výpočtu primeraných ustanovení, keďže sa v zmysle čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 úprava obchodne nedostupných diel vzťahuje aj na iné predmety ochrany. Doplnenie novej časti o on-line službách zdieľania obsahu reaguje na možnosť použitia všetkých predmetov ochrany.

K bodu 43

Ide o transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789. Stanovuje sa výhradné právo na retransmisiu zvukového záznamu, pričom keď naň výrobca zvukového záznamu udelí súhlas, prislúcha mu odmena. Na druhej strane však ostáva zachované právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu, keďže káblová retransmisia má osobitný režim v zmysle smernice 93/83/EHS, hoci sa chápe ako jedna z foriem všeobecne definovanej retransmisie. Výhradné právo na retransmisiu, ako aj právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisiu sú povinne kolektívne spravované práva prostredníctvom organizácie kolektívnej správy.

K bodu 44

V nadväznosti na transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789 i vzhľadom na zavedenie výhradného práva na retransmisiu sa upravujú použitia, za ktoré patrí výrobcovi zvukového záznamu primeraná odmena. Z práva výrobcu zvukového záznamu na primeranú odmenu za použitie zvukového záznamu verejným prenosom sa okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti vylučujú aj všetky formy (spôsoby) retransmisie s výnimkou káblovej retransmisie. Právom na primeranú odmenu teda zostáva v rámci spomínaného verejného prenosu pokrytá káblová retransmisia a verejný prenos pomocou priameho vstupu.

K bodu 45

V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 sa právo na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a právo na dodatočné vyrovnanie týka len autorov a výkonných umelcov.

K bodu 46

Legislatívno-technická zmena. Doplnenie ustanovenia o obchodne nedostupných dielach do výpočtu primeraných ustanovení, keďže sa v zmysle čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 úprava obchodne nedostupných diel vzťahuje aj na iné predmety ochrany. Doplnenie novej časti o on-line službách zdieľania obsahu reaguje na možnosť použitia všetkých predmetov ochrany.

K bodu 47

Ide o transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789. Stanovuje sa výhradné právo na retransmisii audiovizuálneho záznamu, pričom keď naň výrobca audiovizuálneho záznamu udelí súhlas, prislúcha mu odmena. Na druhej strane však ostáva zachované právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisii, keďže káblová retransmisia má osobitný režim v zmysle smernice 93/83/EHS, hoci sa chápe ako jedna z foriem všeobecne definovanej retransmisie. Výhradné právo na retransmisii, ako aj právo na primeranú odmenu za káblovú retransmisii sú povinne kolektívne spravované práva prostredníctvom organizácie kolektívnej správy.

K bodu 48

V nadväznosti na transpozíciu čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789 i vzhľadom na zavedenie výhradného práva na retransmisii sa upravujú použitia, za ktoré patrí výrobcovi audiovizuálneho záznamu primeraná odmena. Z práva výrobcu audiovizuálneho záznamu na primeranú odmenu za použitie audiovizuálneho záznamu verejným prenosom sa okrem vysielania a sprístupňovania verejnosti vylučujú aj všetky formy (spôsoby) retransmisie s výnimkou káblovej retransmisie. Právom na primeranú odmenu teda zostáva v rámci spomínaného verejného prenosu pokrytá káblová retransmisia a verejný prenos pomocou priameho vstupu.

K bodu 49

V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 sa právo na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a právo na dodatočné vyrovnanie týka len autorov a výkonných umelcov.

K bodu 50

Legislatívno-technická zmena. Doplnenie ustanovenia o obchodne nedostupných dielach do výpočtu primeraných ustanovení, keďže sa v zmysle čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 úprava obchodne nedostupných diel vzťahuje aj na iné predmety ochrany. Doplnenie novej časti o on-line službách zdieľania obsahu reaguje na možnosť použitia všetkých predmetov ochrany.

K bodu 51

Ide o transpozíciu čl. 8 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/789 v spojení s čl. 5 tejto smernice. Vysielanie ako špecifický predmet ochrany, na použitie ktorého udeľujú súhlas predovšetkým samotní vysielatelia, sa osobitne reguluje aj pri technike priameho vstupu. Keďže vysielatelia dobre poznajú subjekty – sprostredkovateľov obsahu, s ktorými vstupujú do licenčných

vzťahov pri udeľovaní súhlasu na verejný prenos vysielania pomocou priameho vstupu, práva k vysielaniu si dokážu vysporiadať navzájom bez potreby interakcie s organizáciou kolektívnej správy.

K bodu 52

Ide o transpozíciu čl. 5 ods. 2 a čl. 6 smernice (EÚ) 2019/789. Ustanovenie rieši vzťah medzi vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, ktorý chce použiť vysielanie. Predovšetkým sa stanovuje princíp vedenia rokovaní o uzavretí licenčnej zmluvy v dobrej viere, z čoho môže napríklad vyplývať, že obe strany rokovaní by si mali poskytnúť potrebné informácie, resp. nezatajovať dôležité skutočnosti schopné ovplyvniť licenčné dojednania alebo náležitosti zmluvy. Tento princíp sa aplikuje, keď rokovania už začali, resp. prebiehajú. Pri stanovovaní licenčných podmienok vrátane licenčného poplatku za retransmisiu by sa mala napríklad okrem iného zohľadniť ekonomická hodnota používania práv v obchode vrátane hodnoty prisudzovanej konkrétnemu spôsobu retransmisie.

Na to nadväzuje aj určitá miera transparentnosti, že ak vysielateľ poverí určitú osobu zastupovaním a uzatvorením licenčnej zmluvy v jeho mene (napr. určitý nezávislý subjekt správy, organizáciu kolektívnej správy, advokátsku kanceláriu a pod.), je povinný vysielateľ alebo táto tretia osoba preukázať skutočnosť, že je ozaj oprávnená konať za vysielateľa prevádzkovateľovi retransmisie, napr. predložením kópie plnej moci alebo zmluvy o zastupovaní. V prípade, ak by nedošlo k dohode na uzavretí licenčnej zmluvy medzi vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, zákon dáva možnosť obom stranám využiť alternatívnu metódu vyriešenia ich sporu prostredníctvom mediácie.

K bodu 53

V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 sa právo na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a právo na dodatočné vyrovnanie týka len autorov a výkonných umelcov. Rozšírená hromadná licenčná zmluva na použitie diel obsiahnutých v doplnkových on-line službách nepokrýva vysielanie ako predmet ochrany, keďže doplnkové on-line služby sa viažu k dielam, umeleckým výkonom, zvukovým záznamom a audiovizuálnym záznamom a sú v podriadenom vzťahu voči vysielaniu. Navyše, v oblasti samotného vysielania je bežnou praxou individuálne udeľovanie licencií.

K bodu 54

Legislatívno-technická zmena. Doplnenie ustanovenia o obchodne nedostupných dielach do výpočtu primeraných ustanovení, keďže sa v zmysle čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 úprava obchodne nedostupných diel vzťahuje aj na iné predmety ochrany. Doplnenie novej časti o on-line službách zdieľania obsahu reaguje na možnosť použitia všetkých predmetov ochrany.

K bodu 55

Transponuje sa čl. 15 smernice (EÚ) 2019/790. Zavádza sa nový predmet ochrany – periodikum a nový nositeľ práv - vydavateľ periodika. K periodikám, na ktoré by sa toto vymedzenie malo vzťahovať, patria napríklad denníky, týždenníky a mesačníky všeobecného alebo osobitného zamerania vrátane časopisov založených na predplatnom a spravodajské webové sídla, ale aj napríklad ročenky vychádzajúce raz ročne. Periodické publikácie vydané na vedecké alebo akademické účely, ako sú vedecké časopisy, by nemali požívať ochranu priznanú periodikám. Uvedená ochrana by sa nemala vzťahovať ani na webové sídla, ako sú blogy, ktoré poskytujú informácie v rámci činnosti, ktorá sa nevykonáva z podnetu, v redakčnej zodpovednosti a pod kontrolou poskytovateľa služieb, ako je napríklad vydavateľ spravodajstva. Periodiká obsahujú prevažne literárne diela, ale čoraz viac zahŕňajú aj iné

druhy diel a iných predmetov ochrany, najmä fotografie a videá, ktoré sú určené na poskytovanie informácií verejnosti najmä formou spravodajstva a publicistiky.

Ustanovenie kopíruje systematiku ostatných častí zákona týkajúcich sa práv súvisiacich s autorským právom. V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 zavádza definície, obsah majetkových práv a trvanie. Podobne, ako aj iné práva súvisiace s autorským právom len s majetkovou zložkou, sú tieto práva prevoditeľné. Nové právo vydavateľa periodika nemá vplyv na používanie periodika individuálnym používateľom pre súkromnú potrebu a na účel, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný, na nakladanie s hypertextovým odkazom, na použitie nadpisu, individuálnych slov alebo veľmi krátkeho úryvku z periodika, ktorý nie je schopný byť náhradou za celé dielo, na použitie voľných diel a na využívanie výtvorov, ktoré nie sú chránené týmto zákonom (napr. informácie, denné správy). Na nové právo a jeho nositeľa sa primerane vzťahujú ustanovenia o výnimkách a obmedzeniach, o záväzkovom práve (s výnimkou práva na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a práva na dodatočné vyrovnanie), ochrane, ako aj nové ustanovenia o použití diela poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line.

V zmysle čl. 15 ods. 5 smernice (EÚ) 2019/790 sa zavádza povinnosť zaplatiť nositeľom práv k predmetom ochrany zahrnutým do periodika primeraný podiel z odmien za použitie periodika poskytovateľmi služieb informačnej spoločnosti.

K bodu 56

Ustanovenie obsahuje transpozíciu čl. 5 smernice (EÚ) 2019/790 v spojení s odkazovacími ustanoveniami na spôsoby použitia autorskoprávne chránenej databázy podľa smernice 96/6/ES o právnej ochrane databáz, konkrétne vo vzťahu k výnimke týkajúcej sa použitia diela na účel názornej ukážky pri výučbe.

K bodu 57

Legislatívno-technická zmena, ktorá vyplýva z rozšírenia zoznamu výnimiek z práv k autorskoprávne chránenej databáze.

K bodu 58

Do ustanovenia sa transponuje čl. 3 až 6 smernice (EÚ) 2019/790 v spojení s odkazovacími ustanoveniami na spôsoby použitia databáz chránených osobitným právom (právom sui generis) podľa smernice 96/6/ES o právnej ochrane databáz, konkrétne vo vzťahu k viacerým ustanoveniam o výnimkách - výnimke týkajúcej sa použitia diela na účel názornej ukážky pri výučbe, výnimke týkajúcej sa použitia diela na účel zachovania kultúrneho dedičstva a výnimkám súvisiacim s použitím diela pri čerpaní údajov.

K bodu 59

Legislatívno-technická zmena. Doplnenie ustanovenia o obchodne nedostupných dielach do výpočtu primeraných ustanovení, keďže sa v zmysle čl. 8 smernice (EÚ) 2019/790 úprava obchodne nedostupných diel vzťahuje aj na iné predmety ochrany. Doplnenie novej časti o on-line službách zdieľania obsahu reaguje na možnosť použitia všetkých predmetov ochrany. V zmysle smernice (EÚ) 2019/790 sa právo na informácie v rámci transparentnosti v licenčných vzťahoch a právo na dodatočné vyrovnanie týka len autorov a výkonných umelcov.

K bodu 60

Vzhľadom na nový predmet ochrany sa dopĺňa periodikum medzi predmety ochrany, ku ktorým práva sú spôsobilé zastupovania v rámci správy práv.

K bodu 61

Zavádza sa povinnosť nezávislého subjektu správy oznámiť Ministerstvu kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) informáciu o výkone správy práv na území Slovenskej republiky najneskôr do konca tretieho mesiaca od začiatku svojej činnosti. Ministerstvo bude viesť evidenciu týchto subjektov na svojom webovom sídle. Ide o ľahšiu povinnosť oproti organizáciám kolektívnej správy, ktoré musia požiadať o udelenie oprávnenia na činnosť. Uvedená povinnosť nezávislého subjektu správy informovať ministerstvo nepriamo vyplýva aj z čl. 36 ods. 1 smernice 2014/26/EÚ o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na on-line využívanie na vnútornom trhu (ďalej len „smernica 2014/26/EÚ“). Smernica 2014/26/EÚ totiž v ustanovení čl. 2 ods. 4 vymedzuje, ktoré jej ustanovenia sa majú uplatňovať aj na nezávislé subjekty správy, pričom jedným z uvedených ustanovení je čl. 36 smernice 2014/26/EÚ. Čl. 36 ods. 1 smernice 2014/26/EÚ ukladá členským štátom povinnosť zaistiť, aby súlad organizácií kolektívnej správy, ktoré majú sídlo na ich území, s ustanoveniami vnútroštátneho práva prijatého podľa požiadaviek stanovených v tejto smernici, bol monitorovaný príslušnými orgánmi určenými na tento účel. Ustanovenie čl. 36 ods. 1 sa má aplikovať aj na nezávislé subjekty správy, a teda SR musí zaistiť súlad nezávislých subjektov správy so sídlom na území SR s ustanoveniami vnútroštátneho práva, najmä s Autorským zákonom, do ktorého bola daná smernica transponovaná. Ministerstvo vykonáva dohľad nad organizáciami kolektívnej správy, ako aj nad nezávislými subjektmi správy. Ministerstvo nemôže vykonávať nad týmito subjektmi účinný dohľad, ak si nie je vedomé ich pôsobenia na trhu. Z toho dôvodu ministerstvo musí vedieť o existencii nezávislých subjektov správy, keďže tieto subjekty môžu na území SR poskytovať licencie a súčasne by mali v určitom rozsahu poskytovať informácie nositeľom práv alebo verejnosti. Ide aj o zvýšenie transparentnosti subjektov voči verejnosti v tom ohľade, aby sa zamedzilo pôsobeniu podvodných spoločností. Verejnosť si bude môcť na webovom sídle ministerstva overiť relevantnosť tohto subjektu.

K bodu 62 a 63

V zmysle čl. 4 smernice (EÚ) 2019/789 sa medzi povinne kolektívne spravované práva zaraďuje použitie vymedzených predmetov ochrany (t.j. diel, umeleckých výkonov, zvukových záznamov, audiovizuálnych záznamov – nie však vysielania) retransmisiou. Na retransmisiu pôvodného vysielania televíznych a rozhlasových programov potrebujú prevádzkovatelia retransmisie získať súhlas od nositeľov výhradného práva na verejný prenos diel alebo iných predmetov ochrany. Na zabezpečenie právnej istoty pre prevádzkovateľov retransmisie a na prekonanie rozdielov v oblasti služieb retransmisie vo vnútroštátnom práve by sa mali uplatňovať podobné pravidlá, aké sa uplatňujú na káblovú retransmisiu podľa smernice 93/83/EHS. Pravidlá podľa smernice 93/83/EHS zahŕňajú povinnosť vykonávať právo udeliť alebo odmietnuť súhlas prevádzkovateľovi retransmisie prostredníctvom organizácie kolektívnej správy (t.j. povinná kolektívna správa). Podľa týchto pravidiel zostáva právo udeliť alebo odmietnuť súhlas ako také nedotknuté a len spôsob výkonu tohto práva je do určitej miery regulovaný. Pri väčšine práv súvisiacich s autorským právom je však zachovaný osobitný režim primeranej odmeny za použitie predmetov ochrany káblovou retransmisiou.

Predmetom povinnej kolektívnej správy práv uplatňovanej na retransmisie nie sú žiadne práva vysielateľov týkajúce sa ich vysielania. Prevádzkovatelia retransmisie a vysielatelia majú vo všeobecnosti pretrvávajúce obchodné vzťahy, v dôsledku čoho prevádzkovatelia retransmisie poznajú vysielateľov. Vysporiadanie práv s vysielateľmi je preto pre prevádzkovateľov retransmisie pomerne jednoduché. V dôsledku toho získanie potrebných licencií od vysielateľov nepredstavuje pre prevádzkovateľov retransmisie takú

záťaž ako získavanie licencií od nositeľov práv k dielam a iným predmetom ochrany, ktoré sú súčasťou televíznych a rozhlasových programov, ktoré retransmitujú. Proces udeľovania licencií na práva, ktorých nositeľmi sú vysielatelia, nie je potrebné zjednodušovať, a preto sa nepodradňuje pod povinnú kolektívnu správu práv.

Zároveň sa ustanovenie dopĺňa o nové povinne kolektívne spravované práva vo vzťahu k technike priameho vstupu. Keďže verejný prenos pomocou priameho vstupu sa chápe ako súčasť verejného prenosu, je potrebné tomu prispôbiť aj vysporiadanie práv. Vzhľadom na to, že väčšine nositeľov práv súvisiacich s autorským právom prislúcha za verejný prenos primeraná odmena, tento režim zostáva zachovaný aj pri verejnom prenose pomocou priameho vstupu. Práva vysielateľa k vysielaniu ako k predmetu ochrany sú rovnako vylúčené, preto nie sú obsiahnuté ani v rámci povinne kolektívne spravovaného práva vo vzťahu k technike priameho vstupu.

K bodu 64

V ustanovení ide o prispôbenie doplnených povinne kolektívne spravovaných práv tak, že sa rozsah nositeľov práv rozširuje aj o nezastupovaných nositeľov práv. Takýto efekt priznáva doplneným povinne kolektívne spravovaným právam v čl. 4 ods. 2 smernica (EÚ) 2019/789. Ustanovením sa umožňuje, aby sa dohody uzatvárané medzi organizáciou kolektívnej správy a prevádzkovateľmi retransmisie, pokiaľ ide o povinne kolektívne spravované práva na retransmisiu (vrátane káblovej retransmisie), rozšírili aj na nositeľov práv, ktorých organizácia kolektívnej správy nezastupuje, a to bez toho, aby mali uvedení nositelia práv možnosť vylúčiť svoje diela alebo iné predmety ochrany z pôsobnosti mechanizmu povinnej kolektívnej správy práv. Identicky sa to aplikuje aj na dohody medzi organizáciami kolektívnej správy a sprostredkovateľmi obsahu alebo vysielateľmi, ktorí vysporiadávajú práva na verejný prenos diela, umeleckého výkonu, zvukového záznamu alebo audiovizuálneho záznamu pomocou priameho vstupu.

K bodu 65

Ustanovenie sa s ohľadom na rozlišovanie pojmov „retransmisia“ a „káblová retransmisia“ len terminologicky spresňuje. Ako už bolo uvedené, vo všetkých prípadoch, v ktorých sa používa všeobecný pojem „retransmisia“ platí, že tento pojem zahŕňa aj káblovú retransmisiu. Osobitný režim pre káblovú retransmisiu sa uplatní iba tam, kde to zákon výslovne uvádza. Z toho vyplýva, že možnosť výberu organizácie kolektívnej správy vykonávajúcej správu práva na retransmisiu sa rozširuje z káblovej retransmisie na celú oblasť retransmisie (napr. vrátane retransmisie cez internet v spravovanom prostredí). Zároveň sa spresňuje forma, konkrétne na písomnú formu, akou si môže nezastupovaný nositeľ práv vybrať, resp. určiť, ktorá organizácia kolektívnej správy sa bude považovať za vykonávajúcu správu jeho práva na retransmisiu.

K bodu 66

Dopĺňajú sa nové odseky 4 a 5. Odsek 4 reguluje postup výberu, prerozdelenia a úhrady príjmu z výkonu kolektívnej správy práv nezastupovaným nositeľom práv za použitie predmetov ochrany retransmisiou v prípade, keď správu práv v tomto odbore vykonáva viacero organizácií kolektívnej správy. Uvedené ustanovenia je potrebné zohľadniť v súlade § 175 ods. 1 písm. c), ktorým sa zavádza povinnosť organizácií kolektívnej správy uzavrieť dohodu o spoločnej správe na použitie predmetov ochrany retransmisiou (vrátane káblovej retransmisie). Z toho vyplýva, že primárne vyberie celý objem prostriedkov za použitie predmetov ochrany retransmisiou organizácia kolektívnej správy poverená v zmysle dohody o spoločnej správe. Keďže v odboroch povinne kolektívne spravovaných práv na retransmisiu existuje k určitému druhu predmetu ochrany viacero organizácií kolektívnej

správy, určuje sa, že organizácia kolektívnej správy poverená podľa dohody o spoločnej správe vyplatí príjem z výkonu kolektívnej správy aj za nezastupovaných nositeľov práv tzv. reprezentatívnej organizácii kolektívnej správy, ktorú na tento účel uvedie ministerstvo v evidencii organizácií kolektívnej správy. Nezastupovaný nositeľ práv sa však môže písomne obrátiť na ktorúkoľvek organizáciu kolektívnej správy, ktorá vykonáva správu práva na retransmisiu.

Odsek 5 predstavuje regresný nárok, podľa ktorého je reprezentatívna organizácia kolektívnej správy povinná prerozdeliť príjem z výkonu kolektívnej správy práv a uhradiť ho druhej organizácii kolektívnej správy, ktorá vykonáva kolektívnu správu práv v odboroch súvisiacich s retransmisiou k rovnakému druhu predmetu ochrany. Uhradená časť príjmu musí zodpovedať predovšetkým počtu nezastupovaných nositeľov práv, ktorí si túto organizáciu kolektívnej správy písomne vybrali, ako aj počtu zastupovaných nositeľov práv touto druhou organizáciou kolektívnej správy, lebo takýchto nositeľov práv reprezentatívna organizácia kolektívnej správy môže chápať tiež ako ňou nezastupovaných.

K bodu 67

Do ustanovenia o evidencii organizácií kolektívnej správy sa dopĺňa nový bod, ktorý zabezpečí, že nezastupovaní nositelia práv budú vedieť, ktorá organizácia kolektívnej správy prerozdeli príjem z výkonu kolektívnej správy práva na retransmisiu. Príjem z výkonu kolektívnej správy práva na retransmisiu nezastupovaným nositeľom práv však vždy vyplatí tá organizácia kolektívnej správy, ktorú o to písomne požiadali; ak tak neurobia, tak im to vyplatí reprezentatívna organizácia kolektívnej správy práv.

K bodu 68

Dopĺňajú sa nové právomoci Valného zhromaždenia organizácie kolektívnej správy vo vzťahu k výške podielu na náhradách odmien a vo vzťahu k vytvoreniu rezervného fondu.

K bodu 69

Ustanovenie odstraňuje praktický problém premlčania lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia počas vedenia sporu o určenie obsahu hromadnej licenčnej zmluvy medzi používateľom a organizáciou kolektívnej správy. Počas trvania sporu používateľ môže použiť predmety ochrany, ktoré mali byť predmetom spornej zmluvy, ak zaplatí peňažné prostriedky vo výške a v lehotách podľa poslednej dohodnutej zmluvy alebo najmenej raz za tri kalendárne mesiace vo výške najmenej 80% odmeny podľa platného a účinného sadzovníka odmien organizácie kolektívnej správy na účet vedený organizáciou kolektívnej správy. Organizácia kolektívnej správy môže s týmito finančnými prostriedkami nakladať, prerozdeliť a vyplatiť ich nositeľom práv. Ak by však súd právoplatne určil odmenu menšiu ako vo výške 80%, používateľ si môže (uhradený) rozdiel uplatniť ako bezdôvodné obohatenie. V prípade dlhšieho sporu však hrozí premlčanie tohto práva. Z toho dôvodu ustanovenie určuje, že počas trvania sporu premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia neplynie.

K bodu 70

Ustanovenie rozširuje možnosti využitia odsekov 8 až 11 aj na vzťahy medzi vydavateľom periodika a poskytovateľom služby zdieľania obsahu on-line.

K bodu 71 a 72

Ide o transpozíciu čl. 3 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/789. Zavádzajú sa ďalšie kritériá, ktoré by mali organizácie kolektívnej správy zohľadniť pri určení výšky odmien v sadzovníku odmien a v uzatváraných zmluvách, pričom sa viažu na licencovanie doplnkových on-line

služieb s vysielateľmi. Doplnková on-line služba sa totiž môže poskytovať cezhranične aj do iných zmluvných štátov, a preto je potrebné, aby organizácia kolektívnej správy pri určení výšky odmien zohľadnila všetky aspekty doplnkovej on-line služby ako sú vlastnosti služby vrátane trvania on-line dostupnosti programov zahrnutých v službe, publikum vrátane divákov v štáte, v ktorom má vysielateľ hlavné sídlo, a v iných zmluvných štátoch, v ktorých sa poskytuje prístup k doplnkovej on-line službe a v ktorých sa táto služba používa, a poskytované jazykové verzie. Zároveň sa však v prípade udeľovania licencií na príslušné spôsoby použitia diel a iných predmetov ochrany obsiahnutých v doplnkových on-line službách nevylučuje výpočet výšky odmien na základe príjmov vysielateľa, čo sa môže uplatniť predovšetkým v prípadoch, ak vyššie uvedené aspekty nemožno dôsledne posúdiť a určiť.

K bodu 73

Obnovuje sa povinnosť organizácie kolektívnej správy vytvárať rezervný fond na uspokojenie nárokov tzv. nezastupovaných nositeľov práv.

K bodu 74

Spresňuje sa proces výplaty náhrady odmeny v prípade režimu zamestnaneckého diela vo vzťahu k právu vyhotovenia rozmnoženiny.

K bodu 75

Legislatívno-technická zmena.

K bodu 76

Legislatívno-technická zmena.

K bodu 77

Povinnosť organizácií kolektívnej správy uzavrieť dohodu o spoločnej správe sa rozširuje aj o použitie predmetov ochrany retransmisiou, čo zahŕňa aj káblovú retransmisiu, teda aj použitie diel káblovou retransmisiou a výber primeranej odmeny za káblovú retransmisiu umeleckého výkonu, zvukového záznamu a audiovizuálneho záznamu. Postup výberu, prerozdelenia a výplaty príjmu z výkonu kolektívnej správy práva na retransmisiu sa riadi § 147 nový ods. 4 a 5.

K bodu 78

Ustanovenie upravuje, že pokiaľ je to možné, má sa pri využití dohody o spoločnej správe uprednostňovať voliteľný režim rozšírenej hromadnej licenčnej zmluvy v prípade udeľovania súhlasu na použitie predmetov ochrany technickým predvedením predmetu ochrany alebo verejným prenosom v prevádzkach prostredníctvom technického zariadenia.

K bodu 79

Legislatívno-technická zmena.

K bodu 80

Ustanovenie apeluje na využívanie procesu mediácie v rôznych sporoch. Týmto ustanovením je súčasne zabezpečená transpozícia čl. 6 smernice (EÚ) 2019/789, pretože mediáciu možno využiť aj na spory medzi organizáciou kolektívnej správy a prevádzkovateľom retransmisie, ak nedôjde k uzavretiu dohody o udelení súhlasu na retransmisiu.

Ministerstvo aj v rámci plnenia požiadaviek čl. 11 smernice (EÚ) 2019/790 koordinuje

kultúrny dialóg zainteresovaných strán, a to prostredníctvom Platformy pre kreatívny priemysel.

K bodu 81

Zavádzajú sa prechodné ustanovenia.

Odsek 2 zabezpečí, aby na účely splnenia 6-mesačnej lehoty, po ktorú musí byť obchodne nedostupné dielo zverejnené na portáli EUIPO, započítala aj doba jeho zverejnenia pred účinnosťou tohto zákona (t.j. potencionálne od spustenia portálu 7.6.2021).

V odseku 3 je potrebné stanoviť prechodné obdobie s cieľom umožniť vysielateľom a sprostredkovateľom obsahu realizujúcim jediný verejný prenos predmetov ochrany pomocou priameho vstupu, ako aj nositeľom práv prispôbiť sa novým pravidlám o použití diel a iných predmetov ochrany pomocou priameho vstupu stanoveným v Autorskom zákone. Organizácie kolektívnej správy by mali v zmysle predmetného odseku na verejný prenos diel pomocou priameho vstupu, ktorý sa realizoval pred 7. júnom 2021, udeľovať súhlas až od 7. júna 2025. Súčasne platí, že aj v prípade primeranej odmeny za verejný prenos pomocou priameho vstupu k určeným súvisiacim právam sa bude výber realizovať tiež až od 7. júna 2025.

Odsek 4 stanovuje, vo vzťahu k náhradám odmien za ktorý rok, sa mechanizmus rozdeľovania podielu uplatní prvýkrát.

Odsekom 5 sa určuje prechodné obdobie pre zmluvy vo vzťahu k aplikácii zásady krajiny pôvodu. S cieľom zabrániť obchádzaniu uplatňovania zásady krajiny pôvodu prostredníctvom predlžovania platnosti existujúcich zmlúv o výkone autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom týkajúcich sa poskytovania doplnkovej on-line služby, ako aj prístupu k doplnkovej on-line službe alebo jej používania, je potrebné uplatňovať zásadu krajiny pôvodu aj na existujúce zmluvy, ale s prechodným obdobím. Počas tohto prechodného obdobia by sa táto zásada na tieto existujúce zmluvy nemala uplatňovať, poskytujúc tým čas, aby ich v prípade potreby bolo možné zosúladiť s novými ustanoveniami Autorského zákona.

Odsek 6 predstavuje transpozíciu prechodného ustanovenia čl. 27 smernice (EÚ) 2019/790 vo vzťahu k mechanizmu transparentnosti.

Účelom odseku 7 je ponechať možnosť aplikácie uzatvorených zmlúv na obchodne nedostupné diela (uzavretých štandardne minimálne na 1 rok) do konca roka 2022.

Odsek 8 predstavuje transpozíciu prechodného ustanovenia čl. 15 ods. 4 smernice (EÚ) 2019/790.

Odsek 9 stanovuje, vo vzťahu k odmenám za ktorý rok, sa mechanizmus rozdeľovania uplatní prvýkrát.

Odsek 10 stanovuje, kedy si nezávislý subjekt správy, ktorý už vykonáva správu práv, má splniť oznamovaciu povinnosť voči ministerstvu.

Odsek 11 stanovuje v už začatých konaniach podľa § 165 ods. 5, že premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia neplynie, a to pre obe strany vedeného sporu.

Odsek 12 spresňuje, že nárok na vyplatenie prostriedkov od organizácie kolektívnej správy mohol vzniknúť aj pred účinnosťou tohto zákona.

Odsek 13 umožňuje nastaviť podmienky dohody o spoločnej správe v novom odbore a začať s uzatváraním zmlúv s používateľmi na jej základe na rok 2023.

K bodu 82

Právne záväzné akty EÚ preberané do Autorského zákona vymenúva príloha č. 3. Do prílohy č. 3 sa preto dopĺňajú smernica (EÚ) 2019/790 a smernica (EÚ) 2019/789.

K článku II

Účinnosť právnej úpravy sa navrhuje na 1. marca 2022.